

LESFICHE: MOGELIJKE ONGEVALSFACTOREN A-Z

Lesonderwerp

Sensibilisering rond verkeersveiligheid.

Verkeersongevallen gebeuren niet zomaar, altijd liggen meerder vermijdbare oorzaken aan de basis die op een bepaald moment ongunstig samen lopen zodat er schade of letsels ontstaan. Ongevallen zijn daarmee altijd het resultaat van een niet functionerende wisselwerking tussen mens en de specifieke lokale omstandigheden van de verkeersomgeving.

Uit de afbeelding op de volgende pagina kan je duidelijk zien dat het eigen gedrag in bijna alle verkeersongevallen een hoofdrol speelt. Weggebruikers hebben het dus bijna letterlijk in eigen hand om zelf voor hun veiligheid en die van andere te zorgen.

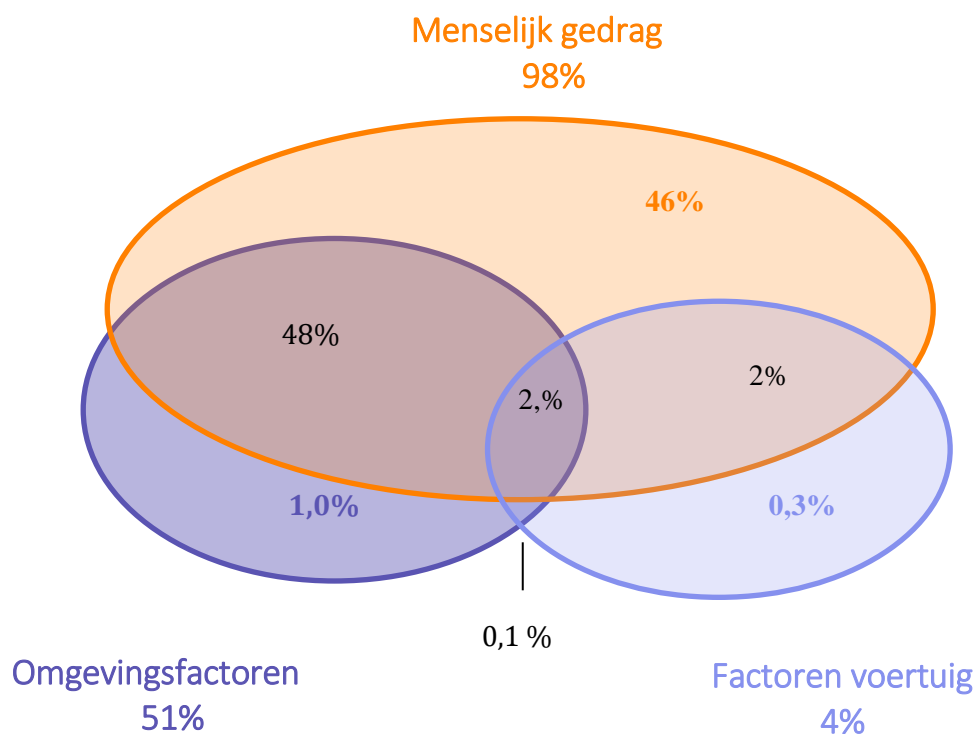
Als wij nu voldoende aandachtig zouden zijn voor de regels en snelheidslimieten in het verkeer en wij met ons allen ons best zouden doen om niet onder invloed van alcohol of drugs achter het stuur te kruipen, dan zou dit ongetwijfeld een serieuze meerwaarde zijn voor onze samenleving.

Maar hoe kan je jongeren die aan de vooravond staan van het behalen van hun rijbewijs bewust maken van hun aandeel van hun eigen gedrag in het verkeer? Hoe kunnen wij ze motiveren wanneer ze zelf nog maar weinig kennis en ervaring in het verkeer hebben opgedaan en wanneer ze wellicht zelf nog niet betrokken zijn geweest in een ernstig verkeersongeval?

Met het project 'Getuigen onderweg' willen we jongeren informeren dat verkeersongevallen niet enkel een statisch gegeven zijn. Zonder af te schrikken proberen we aan jongeren uit te leggen wat een verkeersongeval is en wat de gevolgen kunnen zijn.

Onze getuigen zijn allemaal verkeersslachtoffers en hierbij ook ervaringsdeskundigen. Via 'Getuigen onderweg' geven ze hun ervaringen door aan de jongeren en zorgen zo voor een verhoogd probleembewustzijn en probleeminzicht – zonder dat ze dit zelf moeten meemaken.

Grafische weergaven ongevalsfactoren

Bron: De dodelijke tol van autosnelwegen. Analyse van de dodelijke verkeersongevallen op de Belgische autosnelwegen in de periode 2014-2015 (VIAS)

Doelstelling

Bewustmaking en creëren van probleeminzicht rond verkeersongevallen.
Leerlingen gaan zelf actief op zoek naar elementen die verkeersongevallen kunnen veroorzaken.
Dit verhoogt het bewustzijn van de jongeren dat er vaak meerdere factoren meespelen. Zo worden ze alerter en passen ze hun gedrag beter aan aan de wisselende omstandigheden op de weg.

Benodigheden

Post-its waar de leerlingen per letter een woord op kunnen schrijven
Bord/ grote bladeren waar de Post-its per letter van het alfabet verzameld kunnen worden

Methode: groepsgesprek

- De groep wordt verdeeld in kleinere groepjes (4 à 5 personen)
- Elk groepje krijgt enkele Post-its. Hierop schrijven de leerlingen per letter van het alfabet een woord dat te maken heeft met verkeersonveiligheid.
- De Post-its worden nadien één voor één door een leerling van de verschillende groepjes op het bord gekleefd zodat er een collage ontstaat.

Mogelijke vragen ter discussie

- Waarom hebben de leerlingen dit woord gekozen?
- Heeft het gekozen woord altijd betrekking op verkeersonveiligheid? Wanneer wel, wanneer niet?

Deze methode laat toe dat de leerlingen tot het inzicht komen dat er heel wat factoren mee invloed kunnen hebben bij de totstandkoming van een verkeersongeval.

Het is niet erg als er niet bij iedere letter een woord gevonden wordt.

Online tool

- Onlinewoordenwolk via Mentimeter
- Digitaal prikbord vb: Padlet of ander forum.

Belangrijk

Uit ervaring is gebleken dat onze getuigenissen een emotionele impact kunnen hebben zowel op leerlingen als op leerkrachten.

Toets vooraf bij de leerlingen af of er iemand zelf eerder slachtoffer is geweest van een ongeval of iemand hierdoor verloren heeft. Een getuigenis kan die herinneringen terug losmaken. Maak enkele afspraken met de leerlingen over wat ze mogen doen indien ze het emotioneel moeilijk zouden hebben.

Hieronder vindt u al enkele voorbeelden die gegeven kunnen worden.

A: alcohol/ afleiding/ aquaplanning/ agressie/ achteruitkijkspiegel	M: mist/ moe
B: boos zijn/ bumperkleven/ brommer/ blindelings oversteken/ bebouwde kom/ bob-campagne	N: nacht
C: cannabis/ controle verlies	O: oversteken/ongeduldig zijn/ overweg
D: donker/dronken/ doorlopende witte lijn/ drugs/ dode hoek/ drempels	P: plots remmen/pinkers /party
E: even niet opletten/ eten achter het stuur	Q: quad
F: fiets/ file/ fluohesje/ feestje/ fuif	R: racen /regen/ richtingaanwijzers/ reflectoren/
G: glad wegdek/ GSM	S: snelheid/scherpe bocht/ spookrijden/ slecht wegdek/ slagboom/ slaperig
H: hesje/ helm/ haarspeldbocht/ hagel	T: te dicht rijden/ te traag rijden
I: invoegen waar het niet mag/ ijzel	U: uitwijken
J: jongeren	V: voorbijsteken/ veiligheidsgordel/ voetpad/ verdovende middelen/ vrachtwagen/ verblind, vermoeidheid.
K: kruispunt/ klapband	W: wind/ winter/ wegenwerken/weekend
L: lichten/ luide muziek/ lachgas	X: XTC
	Z: zon/ zebrapad